Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/268

17.1.2024

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2024/268

z dne 23. novembra 2023

o sodelovanju med državami članicami v zvezi z resnimi grožnjami notranji varnosti in javnemu redu na območju brez nadzora na notranjih mejah

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Območje brez nadzora na notranjih mejah temelji na pravnem okviru ukrepov, ki podpirajo operativno sodelovanje in izmenjavo informacij med policijskimi in pravosodnimi organi v kazenskih zadevah, ter ukrepov na področju vizumske politike in politike vračanja. Ta okvir je bil razvit, da bi se nadomestil nadzora na notranjih mejah, in mora nemoteno delovati skupaj z učinkovitim upravljanjem zunanjih meja.

(2) Obveznost držav članic, da si medsebojno pomagajo ter vzdržujejo stalno in medsebojno sodelovanje, je izrecno določena v Uredbi (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]). Za pravilno delovanje schengenskega območja je enako pomembno, da si države članice medsebojno pomagajo pri ukrepih, sprejetih na območjih ob notranjih mejah.

(3) Komisija pozorno spremlja razmere na notranjih mejah. V sporočilu „Strategija za v celoti delujoče in odporno schengensko območje“ ([2]) je med drugimi opredelila številne ključne ukrepe za krepitev in spodbujanje medsebojnega zaupanja med državami članicami. Poročili o stanju schengenske ureditve za leti 2022 ([3]) in 2023 ([4]) vsebujeta pregled ukrepov, ki jih je Komisija v zvezi s tem sprejela v zadnjih nekaj letih, ter področja prednostnega ukrepanja za zagotovitev strukturiranega, usklajenega in skupnega evropskega odziva na skupne izzive.

(4) Od leta 2022 o nadzoru na notranjih mejah poteka intenziven dialog med državami članicami in schengenskim koordinatorjem ([5]). Ta nadzor je tudi v središču schengenskega cikla ([6]) in se pojavlja kot stalna tema razprav v Schengenskem svetu v okviru schengenskega barometra. Poleg tega se Komisija od maja 2023 posvetuje ([7]) z državami članicami, ki izvajajo dolgotrajen nadzor na notranjih mejah, in državami članicami, na katere tak nadzor vpliva ([8]). Schengenski koordinator namerava nadaljevati sedanji dialog z državami članicami, da bi jih podpiral pri izvajanju tega priporočila, ter v Schengenskem svetu redno poročati o stanju in napredku.

([1]) Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj).

([2]) Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu Strategija za v celoti delujoče in odporno schengensko območje (COM(2021) 277 final z dne 2. junija 2021).

([3]) Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Poročilo o stanju schengenske ureditve za leto 2022 (COM(2022) 301 final/2 z dne 24. maja 2022).

([4]) Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Poročilo o stanju schengenske ureditve za leto 2023 (COM(2023) 274 final z dne 16. maja 2023).

([5]) To funkcijo je Komisija uvedla junija 2022.

([6]) Glej Sklepe Sveta 6234/22 z dne 23. februarja 2023, dokument Sveta 9802/22 z dne 3. junija 2022.

([7]) Nadaljnje ukrepanje na podlagi dopisa slovenskih organov z dne 26. aprila 2023, ki vsebuje mnenje, s katerim se izražajo pomisleki glede nujnosti in sorazmernosti avstrijske odločitve o podaljšanju nadzora na notranjih mejah na odseku meje s Slovenijo, od 12. maja 2023.

([8]) Delovni dokument služb Komisije, priložen Priporočilu o sodelovanju med državami članicami v zvezi z resnimi grožnjami notranji varnosti in javnemu redu na območju brez nadzora na notranjih mejah, sprejetemu [22. novembra 2023].

(5) Nedavno je tudi Sodišče Evropske unije o razmerah na notranjih mejah izreklo dve sodbi: prvič, v sodbi o časovnih omejitvah začasne ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah kot odziv na resno grožnjo notranji varnosti ali javnemu redu enake narave ([9]), kot je določena v Uredbi (EU) 2016/399, in nato v sodbi o pravilih, ki se uporabljajo za migrante brez urejenega statusa, ki pridejo na mejni prehod, na katerem se izvaja ponovno uveden nadzor na notranjih mejah ([10]).

(6) Komisija je v predlogu za spremembo Uredbe (EU) 2016/399, sprejetem 14. decembra 2021 ([11]), predlagala, da se razširijo vrste ukrepov, ki se lahko uporabijo kot alternativa nadzoru na notranjih mejah, vključno z ukrepi, s katerimi bi se lahko obravnavale resne grožnje notranji varnosti ali javnemu redu. Predlagani ukrepi nadgrajujejo Priporočilo Komisije (EU) 2017/820 ([12]) o policijskih kontrolah in čezmejnem policijskem sodelovanju ter kot taki izkazujejo, da je potrebno nadaljnje ukrepanje za spodbujanje uporabe ukrepov, ki so alternativni nadzoru na notranjih mejah, v odziv na grožnje notranji varnosti ali javnemu redu.

(7) Ker je dialog med schengenskim koordinatorjem in državami članicami pokazal, da so priporočila glede sorazmernih policijskih kontrol in čezmejnega policijskega sodelovanja, kakor jih je Komisija opredelila v Priporočilu (EU) 2017/820, še naprej relevantna ter ker se grožnje notranji varnosti in javnemu redu na schengenskem območju nenehno razvijajo, Komisija ob upoštevanju sodb Sodišča Evropske unije v zadevah C-368/20, C-369/20 in C-143/22 meni, da je primerno Priporočilo (EU) 2017/820 ponovno preučiti in dopolniti na podlagi izkušenj, pridobljenih od njegovega sprejetja leta 2017, in dialoga, ki ga je opravil schengenski koordinator. Prav tako je primerno pridobiti pregled nad drugimi priporočili, ki so bila sprejeta od leta 2017 in so pomembna za vrsto groženj, ki so jih opredelile države članice in so bila predložena v utemeljitev ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah.

(8) V poročilu o stanju schengenske ureditve za leto 2023 je opredeljena prednostna naloga okrepitve notranje varnosti schengenskega območja za namene boja proti organiziranemu kriminalu in trgovini s prepovedanimi drogami. Kot je pojasnjeno v poročilu o stanju schengenske ureditve za leto 2023, se je v dialogu z državami članicami pokazalo, da se države članice še naprej soočajo z resnimi grožnjami njihovi notranji varnosti in javnemu redu, ki zahtevajo ukrepanje. Poročilo je pokazalo tudi veliko raznolikost ukrepov, sprejetih v okviru uradno sporočenih ponovnih uvedb nadzora na notranjih mejah. To se nanaša zlasti na pogostost in intenzivnost ponovno uvedenega nadzora ter na razmerja do drugih ukrepov, sprejetih za obravnavanje ugotovljenih groženj.

(9) To priporočilo temelji tudi na Priporočilu Sveta (EU) 2022/915 ([13]) in bi moralo okrepiti učinek, ki ga države članice namenjajo navedenemu priporočilu. Priporočilo (EU) 2022/915 opredeljuje številne rešitve za odpravo ugotovljenih ovir pri operativnem sodelovanju in za njegovo nadaljnjo okrepitev, kadar uradniki organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj delujejo v drugih državah članicah za namene izvajanja čezmejnih zasledovanj, nadzorov, skupnih patrulj in drugih skupnih operacij. Kot se je izkazalo na delavnicah, ki so jih zaporedna predsedstva Sveta in Komisija organizirali v okviru Priporočila (EU) 2022/915, so v nekaterih državah članicah na voljo številne dobre prakse glede operativnega sodelovanja na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, kot so skupne policijske postaje, skupne stalne operativne projektne skupine, skupne stalne policijske brigade, pripravljene za napotitev na teren, uporaba centrov za policijsko in carinsko sodelovanje

([9]) Sodba Sodišča z dne 26. aprila 2022, Landespolizeidirektion Steiermark, združeni zadevi C-368/20 in C-369/20, ECLI:EU:C:2022:298.

([10]) Sodba Sodišča z dne 21. septembra 2023, ADDE in drugi, C-143/22, ECLI:EU:C:2023:689, ki v veliki meri potrjuje sodbo Sodišča z dne 19. marca 2019, Arib in drugi, C-444/17, ECLI:EU:C:2019:220.

([11]) Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2016/399 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (COM(2021) 891 final z dne 14. decembra 2021).

([12]) Priporočilo Komisije (EU) 2017/820 z dne 12. maja 2017 o sorazmernih policijskih kontrolah in policijskem sodelovanju na schengenskem območju (UL L 122, 13.5.2017, str. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2017/820/oj).

([13]) Priporočilo Sveta (EU) 2022/915 z dne 9. junija 2022 o operativnem sodelovanju na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (UL L 158, 13.6.2022, str. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2022/915/oj).

v podporo operativnemu sodelovanju na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, tehnologije za izvajanje policijskih kontrol brez vplivanja na promet, varne čezmejne komunikacijske rešitve itd., Komisija pa je leta 2023 dala na voljo namenska sredstva za podporo njihovi uporabi po vsej Uniji. Druge države članice bi morale izvajati te dobre prakse, kadar je to primerno glede na njihove razmere. Poleg tega namerava Komisija, kot je navedeno v poročilu o stanju schengenske ureditve za leto 2023, še naprej zagotavljati sredstva za okrepitev širjenja dobrih praks v drugih državah članicah.

(10) To priporočilo bi moralo upoštevati pomembno vlogo, ki jo imajo centri za policijsko in carinsko sodelovanje v boju proti čezmejnemu kriminalu, zlasti na območjih ob notranjih mejah. Priporočilo (EU) 2022/915 spodbuja njihovo vlogo, Direktiva (EU) 2023/977 Evropskega parlamenta in Sveta ([14]) pa določa učinkovito izmenjavo informacij s centri za policijsko in carinsko sodelovanje ter prek njih.

(11) Ker je Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala (EMPACT) postala ključni instrument v boju Unije proti organiziranemu kriminalu ([15]), bi moralo to priporočilo upoštevati okvir, ki ga EMPACT zagotavlja za učinkovit boj proti grožnjam kriminala.

(12) Poleg tega je treba okrepiti skupne ukrepe, da bi se učinkoviteje borili proti tihotapljenju migrantov ter preprečili nedovoljene migracije v Unijo in nedovoljeno gibanje med državami članicami. Sodelovanje na teh področjih bi bilo treba okrepiti. Migracijski pritisk lahko privede do okrepitve nadzora na območjih ob notranjih mejah in, po potrebi na podlagi pravil iz Uredbe (EU) 2016/399, do ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah. Vendar bi bilo treba te kontrole izvajati le, dokler jih ni mogoče nadomestiti z drugimi, manj strogimi ukrepi, ki temeljijo na analizi tveganja.

(13) Poudariti je treba, da morajo organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj vse ukrepe, ki jih sprejmejo, izvajati sorazmerno in nediskriminatorno –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. **STRUKTURIRANO SODELOVANJE NA VSEH RAVNEH**

(1) Države članice bi morale še naprej izvajati ter dodatno okrepiti tesno sodelovanje na vseh političnih, upravnih in operativnih ravneh v boju proti resnim grožnjam javnemu redu ali notranji varnosti na schengenskem območju.

(2) Države članice bi morale zlasti vzpostaviti stalne kontaktne točke v okviru organov, odgovornih za odzivanje na resne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti, in po potrebi druga drugo, pa tudi Komisijo, obveščati o takih kontaktnih točkah.

Take stalne kontaktne točke bi bilo treba vzpostaviti tako na nacionalni kot na lokalni ravni.

Dejavnosti stalnih kontaktnih točk bi bilo treba prilagoditi ravni groženj, pri čemer bi morale biti na podlagi nacionalne zakonodaje izmenjave med njimi pogostejše v primeru okrepljenih policijskih kontrol na območjih ob notranjih mejah.

Take stalne kontaktne točke bi morale:

(a) spremljati razvoj groženj, zlasti z medsebojno izmenjavo produktov analize tveganja in obveščevalnih podatkov, na primer v zvezi z naslednjim:

(i) terorističnimi grožnjami;

(ii) trgovino s strelnim orožjem ter drugim osebnim in lahkim orožjem, ki poteka z vozili;

(iii) potmi nedovoljenega gibanja;

(iv) prometom s prepovedanimi drogami;

([14]) Direktiva (EU) 2023/977 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o izmenjavi informacij med organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj držav članic ter razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2006/960/PNZ (UL L 134, 22.5.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/977/oj).

([15]) Sklepi Sveta 7100/23 o stalnem izvajanju političnega cikla EU proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in hudim oblikam mednarodnega kriminala: EMPACT 2022+, ki jih je Svet (pravosodje in notranje zadeve) odobril na 3936. seji 9. marca 2023 (ELI: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7100-2023-INIT/sl/pdf).

(v) načini delovanja posameznikov ali skupin posameznikov, ki so med drugim povezani s tihotapljenjem migrantov ali trgovino z orožjem ter z dobavitelji lažnih dokumentov, za katere države članice menijo, da resno ogrožajo javni red ali notranjo varnost;

(b) izboljšati sodelovanje ter izmenjavo informacij na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj glede resnih groženj javnemu redu ali notranji varnosti ob podpori Agencije Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) kot vozlišča Unije za informacije o kaznivih dejanjih ter uporabiti zmogljivosti skupne analize za olajšanje dela nacionalnih preiskovalcev v čezmejnih kazenskih preiskavah.

(3) Če se država članica odloči za ponovno uvedbo začasnega nadzora na notranjih mejah v skladu z naslovom III, poglavje II, Uredbe (EU) 2016/399, bi morale države članice, ki jih taka ponovna uvedba zadeva:

(a) redno organizirati dvostranska srečanja kontaktnih točk ali drugih zadevnih služb z namenom:

(i) spremljanja razvoja ugotovljenih resnih groženj, zlasti z izmenjavo analiz tveganja in obveščevalnih podatkov o ugotovljenih resnih grožnjah;

(ii) preučitve sorazmernosti sprejetih ukrepov glede na ugotovljene resne grožnje in prilagoditve ukrepov, ki se uporabljajo na zadevnih odsekih notranjih meja in na območjih ob notranjih mejah, tem razvijajočim se ugotovljenim resnim grožnjam, zlasti kar zadeva kraj, pogostost in intenzivnost kontrol, da se prepreči zaprtje čezmejnih cest, ki bi lahko vplivalo na delovanje čezmejnih skupnosti in notranjega trga;

(b) vzdrževati tesno sodelovanje s Komisijo ter zlasti:

(i) na zahtevo pravočasno zagotoviti vse ustrezne informacije schengenskemu koordinatorju;

(ii) sodelovati pri posvetovanjih, ki jih organizira Komisija na podlagi člena 27(5) Uredbe (EU) 2016/399, da se okrepi medsebojno sodelovanje med državami članicami in preuči sorazmernost med sprejetimi ukrepi in dogodki, zaradi katerih je bil ponovno uveden nadzor na notranjih mejah, ter resno grožnjo javnemu redu ali notranji varnosti, ob polnem upoštevanju sodne prakse Sodišča ([16]).

2. **KREPITEV ZMOGLJIVOSTI ZA SKUPNE UKREPE**

(4) Države članice bi morale še naprej razvijati svoje zmogljivosti za izvajanje skupnih in dopolnilnih ukrepov na podlagi dvostranskega ali večstranskega čezmejnega sodelovanja.

(5) Države članice bi morale zlasti:

(a) pregledati in prilagoditi dvostranske sporazume in dogovore, ki zagotavljajo podlago za čezmejno sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj med zadevnimi organi in njihovimi kontaktnimi točkami;

(b) razviti skupno analizo tveganja, ki bo omogočila opredelitev najustreznejših ukrepov za odziv na različne vrste resnih groženj javnemu redu ali notranji varnosti ter opredelitev intenzivnosti takih ukrepov, ob upoštevanju posebnih lokalnih razmer. Države članice bi lahko na primer razmislile o tem, da bi skupaj s sosednjimi državami članicami po potrebi razvile prilagojen pristop za posamezne odseke notranje meje, ki bi zagotovil pregled posebnih ukrepov, glede na značilnosti ugotovljenih resnih groženj. Tak prilagojen pristop bi se lahko na primer uporabil za obravnavanje obsežnih nedovoljenih gibanj migrantov brez urejenega statusa, terorizma in groženj, povezanih s prometom s prepovedanimi drogami, ter za preprečevanje in zmanjševanje nedovoljene trgovine s strelnim orožjem ter drugim osebnim in lahkim orožjem, za kar je potrebna posebna skupna analiza tveganja;

([16]) Zlasti sodba Sodišča z dne 26. aprila 2022, Landespolizeidirektion Steiermark, združeni zadevi C-368/20 in C-369/20, ECLI:EU:C:2022:298, sodba Sodišča z dne 19. marca 2019, Arib in drugi, C-444/17, ECLI:EU:C:2019:220, in sodba Sodišča z dne 21. septembra 2023, ADDE in drugi, C-143/22, ECLI:EU:C:2023:689.

(c) zagotoviti potrebne vire, opremo in pristojnosti za skupne patrulje in skupne brigade. Take skupne patrulje in skupne brigade bi morale imeti zlasti pooblastila za ukrepanje v zvezi z odkrivanjem in zasegom skritega strelnega orožja ter drugega osebnega in lahkega orožja v vozilih, ter identifikacijo posameznikov ali skupin posameznikov, za katere države članice menijo, da resno ogrožajo notranjo varnost in/ali javni red. Takim skupnim patruljam in skupnim brigadam bi bilo treba ob upoštevanju pogojev iz ustrezne sodne prakse Sodišča dovoliti, da delujejo na ustrezno širokemu območju, ki se glede na lokalne razmere določi na podlagi analize tveganja, ne da bi se pri tem izključila območja ob notranjih mejah, če to ni enakovredno nadzoru meje.

3. **ČIM OBSEŽNEJŠA UPORABA MOŽNOSTI IZ PRIPOROČILA (EU) 2022/915**

(6) Države članice bi morale:

(a) sprejeti vse potrebne ukrepe za uveljavitev Priporočila (EU) 2022/915 v okviru boja proti resnim grožnjam javnemu redu ali notranji varnosti na schengenskem območju, s tem, da:

(i) dajo na voljo ali sprejmejo potrebna tehnična, pravna ter operativna sredstva in orodja, da se omogoči izvajanje skupnih patrulj in delovanje skupnih brigad ter izvajanje zasledovanja in čezmejnega nadzora na območjih ob notranjih mejah;

(ii) vzpostavijo ali okrepijo centre za policijsko in carinsko sodelovanje, da se izboljša sodelovanje na območjih ob notranjih mejah;

(b) uporabiti dobre prakse pri operativnem policijskem sodelovanju iz drugih držav članic, kot je opredeljeno v izvedbenem načrtu Delovne skupine Sveta za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj;

(c) uporabiti razpoložljiva sredstva Unije za:

(i) razvoj nadnacionalnih projektov za operativno sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj z dodano vrednostjo Unije;

(ii) pospešitev uvajanja dobrih praks.

4. **OKREPITEV SKUPNIH UKREPOV ZA NAMENE BOJA PROTI TIHOTAPLJENJU MIGRANTOV**

(7) Države članice bi morale sprejeti potrebne ukrepe za:

(a) povečanje števila skupnih preiskav identificiranih pomembnih oseb, ki so predmet preiskave, in kriminalnih mrež z visokim tveganjem;

(b) vzpostavitev in uporabo ciljno usmerjenih skupnih patrulj in drugih skupnih operacij na določenih območjih ob notranjih mejah;

(c) sistematično izmenjavo informacij o trendih v zvezi z nedovoljenimi gibanji z drugimi zadevnimi državami članicami ter Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo in Europolom ter poročanje o dogodkih in prikaz analize v slikah razmer sistema EUROSUR ([17]), kadar so na voljo.

(8) Europol in Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah bi morala podpirati skupne preiskave iz točke (7)(a) tega priporočila prek namenskih operativnih projektnih skupin v okviru Evropske večdisciplinarne platforme proti organiziranemu kriminalu (EMPACT).

(9) Europol bi moral zagotavljati podporo preiskavam kaznivih dejanj, povezanih s tihotapljenjem, ki potekajo kot rezultat operacij iz točke (7)(b) tega priporočila.

([17]) V skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/581 z dne 9. aprila 2021 o slikah razmer Evropskega sistema varovanja meja (EUROSUR) (UL L 124, 12.4.2021, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/581/oj).

5. **UPORABA OBSTOJEČIH MOŽNOSTI NA PODROČJU VRAČANJA ZA OBRAVNAVANJE NEDOVOLJENIH GIBANJ**

(10) Države članice bi morale učinkovito obravnavati ugotovljena obsežna nedovoljena gibanja, ki lahko resno ogrozijo javni red ali notranjo varnost, in odvračati od njih.

Države članice bi morale uporabiti ustrezna orodja na področju vračanja v skladu z Direktivo 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([18]), zlasti z izvajanjem Priporočila (EU) 2017/820, Priporočila Komisije (EU) 2017/432 ([19]) in Priporočila Komisije (EU) 2023/682 ([20]).

(11) Države članice bi morale zlasti:

(a) sprejeti državljane tretjih držav, ki so prečkali njihovo ozemlje, preden so bili prijeti v drugi državi članici, in sicer ob:

(i) uporabi določb dvostranskih sporazumov ali dogovorov iz člena 6(3) Direktive 2008/115/ES, ki so obstajali na dan 13. januarja 2009, zlasti med sosednjimi državami članicami;

(ii) sprejetju vseh potrebnih ukrepov, vključno z vzpostavitvijo operativnih praks med pristojnimi nacionalnimi organi, da se zagotovi hitro dokončanje postopkov vračanja;

(iii) oceni potrebe po ponovnih pogajanjih o dvostranskih sporazumih in dogovorih iz člena 6(3) Direktive 2008/115/ES, ki so obstajali na dan 13. januarja 2009, ali njihovi obnovitvi, ob upoštevanju sodb Sodišča v zadevah C-444/17 in C-143/22;

(b) službam, vključenim v nadzor na notranjih mejah, zagotoviti potrebno usposabljanje, med drugim o temeljnih pravicah, da se zagotovi stalno izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz Direktive 2008/115/ES.

(12) Če državljana tretje države ne sprejme druga država članica v skladu s členom 6(3) Direktive 2008/115/ES in če se pri preverjanju v Schengenskem informacijskem sistemu med policijskimi kontrolami ali ponovno uvedenim nadzorom na notranjih mejah izkaže, da je državljanu tretje države druga država članica že izdala odločbo o vrnitvi, bi morale države članice sprejeti ukrepe za:

(a) vzajemno priznanje odločbe o vrnitvi, ki jo je že izdala druga država članica, v skladu s Priporočilom (EU) 2023/682, ter odstranitev zadevne osebe v skladu z Direktivo 2008/115/ES;

(b) kadar o vrnitvi v skladu s Priporočilom (EU) 2023/682 ni mogoče vzajemno priznati, bi morale države članice stopiti v stik z državo članico, ki je zadevnemu državljanu tretje države izdala odločbo o vrnitvi, da pridobijo vse zadevne informacije, ki bi jih lahko upoštevale v okviru postopka vračanja v skladu z Direktivo 2008/115/ES, zlasti za namene ocene nevarnosti pobega.

6. **UKREPI ZA OBRAVNAVANJE NEDOVOLJENIH GIBANJ**

(13) Države članice, ki se soočajo z nedovoljenim gibanjem državljanov tretjih držav med državami članicami, bi morale najprej okrepiti policijske kontrole na območjih ob notranjih mejah. Vsaka odločitev o začasni ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah zaradi obsežnega nedovoljenega gibanja, ki bi lahko v izjemnih primerih pomenilo

([18]) Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj).

([19]) Priporočilo Komisije (EU) 2017/432 z dne 7. marca 2017 o povečanju učinkovitosti vrnitev pri izvajanju Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 66, 11.3.2017, str. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2017/432/oj).

([20]) Priporočilo Komisije (EU) 2023/682 z dne 16. marca 2023 o vzajemnem priznavanju odločb o vrnitvi in pospešenem vračanju pri izvajanju Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 86, 24.3.2023, str. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/682/oj).

resno grožnjo notranji varnosti ali javnemu redu, sprejeta v skladu z naslovom III, poglavje II, Uredbe (EU) 2016/399, bi morala biti pospremljena z ustreznimi blažilnimi ukrepi ter bi se morala redno pregledovati, kar bi omogočilo, da se tak nadzor na podlagi analize tveganja čim prej nadomesti z okrepljenimi policijskimi kontrolami in ukrepi čezmejnega policijskega sodelovanja.

7. **OKREPITEV SKUPNIH UKREPOV ZA NAMENE BOJA PROTI TERORIZMU IN ČEZMEJNEMU ORGANIZIRANEMU KRIMINALU**

(14) Države članice bi morale v skladu s sklepi Sveta z dne 9. marca 2023 o določitvi prednostnih nalog EU v boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu za EMPACT v obdobju 2022–2025 pregledati in okrepiti svoje sodelovanje v platformi EMPACT in njenih različnih operativnih akcijskih načrtih, namenjenih obravnavanju prednostnih nalog Unije v boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu ([21]).

(15) Države članice bi morale uporabiti možnosti, ki jih Direktiva (EU) 2023/977 zagotavlja za učinkovito izmenjavo informacij tako s centri za policijsko in carinsko sodelovanje kot prek njih, ob tem pa v celoti obveščati enotne kontaktne točke in Europol.

8. **UPORABA BLAŽILNIH UKREPOV**

(16) Države članice bi morale omejiti učinek vseh ukrepov, sprejetih za obravnavanje resnih groženj javnemu redu ali notranji varnosti.

(17) Države članice bi morale:

(a) omejiti uporabo sistematičnih kontrol kot skrajnega ukrepa zgolj na izjemne okoliščine;

(b) dati prednost mobilnim kontrolam na ozemlju držav članic pred statičnimi kontrolami na stalnih mestih;

(c) okrepiti uporabo sodobnih tehnologij in informacij o potnikih za oblikovanje na tveganjih in podatkih temelječega pristopa k boljšemu ciljnemu usmerjanju kontrol.

(18) V izjemnem primeru odločitve za uporabo sistematičnih kontrol in kontrol na stalnih mestih v skladu z Uredbo (EU) 2016/399 bi bilo treba o taki odločitvi vnaprej razpravljati s sosednjo državo članico, odločitev pa bi morala temeljiti na skupni analizi tveganja.

(19) Država članica, ki med ponovno uvedenim začasnim nadzorom na notranjih mejah izvaja sistematične kontrole in kontrole na stalnih mestih, bi morala zagotoviti zadostne vire osebja in opreme, da se omeji vpliv kontrol na pretočnost prometa in razpoložljivost vseh čezmejnih povezav.

(20) Med sistematičnimi kontrolami in kontrolami na stalnih mestih bi bilo treba ustrezno prilagoditi organizacijo prometa in virov (treba bi bilo na primer organizirati ločene pasove ob robu cest).

(21) V primeru težav s potrebnimi viri bi morala zadevna država članica stopiti v stik z zadevno sosednjo državo članico, da bi se dogovorili o uporabi dopolnilnih ukrepov.

9. **NADALJNJE UKREPANJE**

(22) Države članice bi morale pri izvajanju tega priporočila še naprej tesno sodelovati s schengenskim koordinatorjem, ta pa bi jih moral pri tem podpirati in z njimi nadaljevati sedanji dialog ter v Schengenskem svetu redno poročati o stanju in napredku.

([21]) Sklepi Sveta o določitvi prednostnih nalog EU v boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu za EMPACT v obdobju 2022–2025 (dokument 7101/23).

V Bruslju, 23. novembra 2023

Za Komisijo
Ylva JOHANSSON
članica Komisije